

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-430/23-3339/2

Podgorica, 09.05.2023.godine

MINISTARSTVO PROSVJETE
-n/r ministru, gospodinu Miomiru Vojinoviću-

Poštovani gospodine Vojinoviću,

Povodom *Predloga odluke o utvrđivanju najnižeg iznosa naknade troškova obuke kandidata za vozača i visine troškova polaganja vozačkog ispita*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MISLJENJE

Dostavljene izmjene Odluke uslovljene su izmjenama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, kao i između ostalog Pravilnika o bližim uslovima koje treba da ispunjava autoškola u pogledu prostora, nastavnih sredstava, vozila i kadra i minimalnim uslovima koje treba da ispunjava vozilo za obuku kandidata za vozača.

U Izvještaju o analizi uticaja propisa navedeno je da implementacija predmetne Odluke ne zahtijeva obezbjeđenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta nema primjedbi na dostavljeni *Predlog odluke o utvrđivanju najnižeg iznosa naknade troškova obuke kandidata za vozača i visine troškova polaganja vozačkog ispita*.

Međutim, uvidom u tekst Predloga odluke i Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, ukazujemo na sljedeće:

Predložena odluka će imati uticaj na građane u pogledu povećanja cijena. Predviđa se povećanje iznosa naknade troškova za obuku i polaganje vozačkog ispita u odnosu na važeća rješenja. Povećanje cijene za obuku odnosno praktični dio ispita predviđeno je sa 50€ na 150€ (za „A“ kategoriju); sa 150€ na 270€ (za „B“ kategoriju); sa 105€ na 270€ (za „C“ kategoriju); sa 70€ na 210€ (za „C“ kategoriju). Za teorijski dio ispita predviđa se povećanje cijene sa 40€ na 80€ za „A“ i „B“ kategoriju. Pored navednog, predviđa se i uvođenje naknada za korišćenje vozila u rasponu od 20€ do 55€, u zavisnosti od kategorije.

Uvažavajući povećanje troškova za rad u auto školama, smatramo da će predložene izmjene imati direktan uticaj na životni standard građana. Dodatno ističemo da ni analizom efekata propisa nije pruženo adekvatno obrazloženje za opravdanost ovako značajnog povećanja naknada.

Imajući u vidu prethodno navedeno, Ministarstvo finansija sa aspekta uticaja na poslovni ambijent nije saglasno sa Predlogom odluke, posebno imajući u vidu višestruko povećanje pojedinih naknada.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo prosvjete
NAZIV PROPISA	Prijedlog Odluke o utvrđivanju najnižeg iznosa naknade troškova obuke kandidata za vozača i visine troškova polaganja vozačkog ispita
<p>1. Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima ("Sl. list CG", br. 33/2012, 58/2014, 14/2017 i 66/2019), je krovni zakon u oblasti bezbjednosti saobraćaja u Crnoj Gori.</p> <p>Krajnjem ishodu, sticanje vozačke dozvole za upravljanjem motornim vozilom određene kategorije, prethodi - polaganje vozačkog ispita.</p> <p>Članom 235 ovog Zakona, propisano je da vozački ispit organizuje i sprovodi organ državne uprave nadležan za poslove obrazovanja, u ovom slučaju Ministarstvo prosvjete.</p> <p>Članom 239 ovog Zakona, propisano je da „Troškove polaganja vozačkog ispita snosi kandidat za vozača i plaća ih auto školi. Troškovi iz stava 1 ovog člana sastoje se od troškova polaganja teorijskog ispita i troškova polaganja praktičnog ispita.</p> <p>Troškovi polaganja iz stava 1 ovog člana obuhvataju i troškove rada ovlašćenih ispitivača, a sredstva za naknadu tih troškova auto škola prenosi organu državne uprave nadležnom za poslove obrazovanja. Kandidat za vozača ne može pristupiti polaganju vozačkog ispita dok ne izvrši uplatu iz stava 1 ovog člana.</p> <p>Visinu troškova iz st. 1 i 3 ovog člana utvrđuje Vlada, na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove obrazovanja.</p> <p>Na nivou Evropske unije, donijeta je Direktiva (EU) 2006/126/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 20. decembra 2006. o vozačkim dozvolama, sa kojom je predmetni Zakon bio tokom vremena usklađivan.</p> <p>Izmjene predmetne Odluke su uslovljene izmjenama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, kao i između ostalog, Pravilnika o bližim uslovima koje treba da ispunjava auto škola u pogledu prostora, nastavnih sredstava, vozila i kadra i minimalnim uslovima koje treba da ispunjava vozilo za obuku kandidata za vozača ("Službeni list CG", broj 122/2021), koji je donijelo Ministarstvo prosvjete a koji je usklađen sa pomenutom Direktivom EU, kojim su izmjenjeni uslovi koje auto škola mora da ispuni u postupku dobijanja licence za rad. Posebnu pažnju sa ekonomskog aspekta na rad auto</p>	

škola, ovim Pravilnikom je definisana dozvoljena starost vozila koje auto škola koristi za obuku kandidata za vozače, što kod auto škola stvara dodatne troškove jer moraju obnoviti vozni park. Pored ovog Pravilnika, donijete su i izmjene Pravilnika o bližem načinu organizovanja i sprovođenja polaganja vozačkog ispita, koji je takođe usklađen sa Direktivom EU u pogledu dužine trajanja praktičnog dijela vozačkog ispita koji se organizuje na javnom putu. Direktivom EU taj postupak je regulisan na način kao to stoji u tački 10. „Trajanje ispita i pređena udaljenost moraju biti dostatni za ocjenjivanje vještina i ponašanja kandidata propisanih u stavku B ovog Priloga. Vožnja ni u kojem slučaju ne smije trajati kraće od 25 minuta za kategorije A, A1, A2, B, B1 i BE, odnosno 45 minuta za druge kategorije. To ne uključuje vrijeme za prijem kandidata, pripremu vozila, tehnički pregled vozila u pogledu sigurnosti javnog saobraćaja, izvođenje posebnih radnji i objavu rezultata praktičnog ispita.“ Ovaj vid neusklađenosti sa međunarodnim standardima, uslovio je reagovanje ambasade Republike Njemačke, preko Ministarstva vanjskih poslova, dopisom broj: 7/2-040/22-556-7, kojim je upućena inicijativa da se izvrši usklađivanje Pravilnika sa međunarodnim standardima. Cijeneći sve prethodne imperativne norme domaćeg i međunarodnog prava, pristupilo se izmjenama i dopunama Pravilnika o bližem načinu organizovanja i sprovođenja polaganja vozačkog ispita br.18/3-02-011/22-6551/1 od 29. jula 2022. godine.

Pored regulisanja najnižeg iznosa naknade troškova za obuku kandidata za vozača, visine troškova polaganja vozačkog ispita, ovom Odlukom se regulišu i visine naknade za članove ispitne komisije. Važeća Odluka je ovu oblast definisala na nedovoljno jasan način, pa je usljed različitog tumačenja članova Odluke, došlo do nekoliko sudskih sporova članova ispitne komisije i Ministarstva prosvjete. Usvajanjem nove Odluke, ova oblast bi bila jasno i precizno definisana, kako bi se ovi problemi prevazišli.

U donošenju Odluke o utvrđivanju najnižeg iznosa naknade troškova obuke kandidata za vozača i visine troškova polaganja vozačkog ispita posebno se vodilo računa o načinu na koji je ista stvar regulisana u regionu. Takođe, u obzir je uzeto i ekonomsko stanje u državama, odnosno odnos prosječne plate i cijene koju plaćaju kandidati za obuku i polaganje vozačkog ispita. Tako, na primjer u Republici Srbiji, cijena praktičnog časa obuke iznosi 985 dinara, čas teorijske obuke 277 dinara, za obuku vozača B kategorije, što je na približno istom nivou u odnosu na predloženu Odluku.

Takođe, trenutna ekonomska situacija u zemlji, povećanje troškova za plate zapošljenima u auto školama nastalih usljed povećanja minimalne zarade, cijene energenata, rezervnih dijelova za vozila, kao i sve prethodno navedene izmjene dovele su do toga da je za normalan rad auto škola potrebno izmjeniti važeću Odluku.

Imajući u vidu da, saglasno čl. 239 stav 4 Zakona o bezbjednosti saobraćaja, Visinu troškova za polaganje vozačkog ispita, utvrđuje Vlada, na predlog organa državne

uprave nadležnog za poslove obrazovanja, neophodno je donijeti novu Odluku.

Zadržavanje "status quo" stanja dovelo bi do stavljanja auto škola u nerentabilan položaj, ugrožavanja njihovog ekonomskog statusa i zatvaranja velikog broja auto škola usljed nemogućnosti da ispuni zahtjeve propisane pravilnicima koje regulišu ovu oblast. Takođe, neusvajanje Odluke dovelo bi do nemogućnosti da auto škole unaprijede svoj rad, obuku kandidata za vozače, što direktno dovodi do toga da ne možemo očekivati povećanje stepena bezbjednosti saobraćaja na putevima.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Donošenje predloženog propisa za cilj ima povećanje kvaliteta rada auto škola. Postojeći propis je donijet 2015. godine, a od tada se se desile mnoge ekonomske promjene na tržištu rada auto škola. Tu prije svega mislimo na povećanje opšteg nivoa cijena energenata, auto djelova, cijene rada instruktora što je sve uslovalo da postojeća minimalna cijena koju propisuje važeća Odluka ne oslivakava realnu potrebnu auto škola. To dovodi do lošijeg kvaliteta obuke usljed nemogućnosti da auto škole ulažu u osavremenjavanje opreme i sredstava za rad, a sve to dovodi do smanjenja bezbjednosti saobraćaja na putevima. U skladu sa novim pravilnicima koje je donijelo Ministarstvo prosvjete auto škole su bile u obavezi da obazbjede savremnija vozila za obuku kandidata za vozače, a sve u skladu sa Evropkom direktivom. Predloženim propisom indirektno bi se ispunio cilj Strategije poboljšanja bezbjednosti saobraćaja na putevima, jer cijenom obuke kandidata za vozače ista bi se podigla na viši nivo. Takođe, Odlukom se preciznije definišu i naknade troškova polaganja vozačkog ispita i troškova rada ispitne komisije čime se rješava problem u tumačenju postojeće odluke koje je rezultiralo velikim brojem sudskih sporova.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Zadržavanje "status quo" stanja dovelo bi do nemogućnosti sprovođenja postupka licenciranja auto škola, zatvaranja velikog broja auto škola usljed nerentabilnog poslovanja i stvaranje negativnih posljedica na bezbjednost saobraćaja na putevima. Donošenjem ove Odluke stvorili bi se mogućnost da auto škole posluju na rentabilan način, uz mogućnost stalnog ulaganja u inoviranje opreme i sredstava za rad, što direktno utiče na kvalitet same obuke kandidata za vozače. Takođe, donošenje Odluke povećaće se indirektno i stepen bezbjednosti saobraćaja na putevima, što je glavni cilj donošenja svih propisa vezanih za rad auto škola.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Odluka se odnosi na građane starije do 16 godina koji stiču pravo, u skladu sa Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima u odnosu na godine, da mogu pristupiti obuci i polaganju vozačkog ispita.

Predložena odluka će imati uticaj na građane u pogledu povećanja cijena, međutim mnogo bitniji efekat ostvaruje se kroz povećanje kvaliteta obuke kandidata za vozače a samim tim i podizanjem nivoa bezbjednost saobraćaja na putevima. Donošenje odluke pozitivno će uticati na mala preduzeća odnosno auto škole u pogledu rentabilnosti njihovog poslovanja jer sa važećom Odlukom to nije moguće.

U tabelama ispod dat je prikaz prijedloga nove (tabela 1) i trenutno važeće Odluke (tabela 2):

Kategorija	A	B	C	D	
PRAKTIČNI DIO	Fond časova	25	30	15	7
	Cijena časa prijedlog	6.00 €	9.00 €	18.00 €	30.00 €
	Ukupno prijedlog	150.00 €	270.00 €	270.00 €	210.00 €
TEORIJSKI DIO	Fond časova	40	40	10	0
	Cijena časa prijedlog	2.00 €	2.00 €	2.50 €	
	Ukupno prijedlog	80.00 €	80.00 €	25.00 €	
UKUPNO OBUKA PRIJEDLOG	230.00 €	350.00 €	295.00 €	210.00 €	
Korišćenje vozila	25.00 €	20.00 €	55.00 €	55.00 €	
Praktični ispit prijedlog	20.00 €	20.00 €	40.00 €	40.00 €	
Teorijski ispit	20.00 €	20.00 €	20.00 €	0.00 €	
UKUPNO PRIJEDLOG	295.00 €	410.00 €	410.00 €	305.00 €	

Tabela 2		Kategorija	A	B	C	D
PRAKTIČNI DIO	Fond časova	25	30	15	7	
	Cijena časa važeća Odluka	2.00 €	5.00 €	7.00 €	10.00 €	
	Ukupno važeća Odluka	50.00 €	150.00 €	105.00 €	70.00 €	
TEORIJSKI DIO	Fond časova	40	40	10	0	
	Cijena časa važeća Odluka	1.00 €	1.00 €	1.00 €		
	Ukupno važeća Odluka	40.00 €	40.00 €	40.00 €		
UKUPNO OBUKA VAŽEĆA ODLUKA		90.00 €	190.00 €	145.00 €	70.00 €	
Korišćenje vozila						
Praktični ispit		15.00 €	15.00 €	15.00 €	15.00 €	
Teorijski ispit		15.00 €	15.00 €	15.00 €	0.00 €	
UKUPNO VAŽEĆA ODLUKA		120.00 €	220.00 €	175.00 €	85.00 €	

Povećanje cijena za sve kategorije obuke i polaganja vozačkog ispita uslovljeno je promjenama na tržištu kao i novim uslovima koje same auto škole moraju da ispune kako bi dobile licencu za rad. Prilikom određivanja cijena korišćene su i uporedne analize zemalja iz regiona u kojima su cijene propisane na sličan način. Odluka nema za posljedicu administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju predloženog propisa nije potrebno novo obezbjeđenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore, budući da su neophodna finansijska sredstva su u cjelosti od kandidata-građana.

Finansijska sredstva su obezbjeđena u Budžetu za tekuću budžetsku godinu iz Programa 660 – administracija, namjenska sredstva; za angažovanje zapošljenih iz Ministarstva prosvjete isplate se vrše sa pozicije 4127, a za ostala angažovana lica sa pozicije 4191.

Primjenom predloženog teksta propisa ne proizlaze međunarodne finansijske obaveze.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

U pripremi propisa je korišćena ekspertska podrška i uporedno pravo.

Konsultacije u pripremi Odluke su vršene sa pojedinačnim auto školama kao i sa NVO „Auto škole Crne Gore“, Mašinskim fakultetom Univerziteta Crne Gore, Upravom policije. Kontinuirane konsultacije sa NVO „Auto škole Crne Gore“ dovele su do teksta Odluke koji je prihvatljiv auto školama, i omogućava im rentabilno poslovanje i povećanje kvaliteta obuke kao uslova za povećanje stepena bezbjednosti saobraćaja. Takođe, od Uprave policije i Mašinskog fakulteta smo dobili pozitivne ocjene na tekst Odluke.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Ne postoje potencijalne prepreke za impementaciju Odluke.

Mjere koje će se preduzeti da bi se ispunili ciljevi donošenja ovog propisa jesu inspeksijske kontrole rada auto škola u pogledu poštovanja donešene Odluke.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva jesu nalazi Uprave za inspeksijske poslove o sprovedenim kontrolama.

Sprovođenje monitoringa i evaluacije ovog propisa vrši Ministarstvo prosvjete i Uprava za inspeksijske poslove.

Datum i mjesto

Podgorica, 26. april 2023. godine

MINISTAR

Miomir VOJINOVIĆ

Miomir Vojinović